

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC220

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T505

datum uitspraak 02/10/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([eiland]),
hierna te noemen: verzoekster,

te voldoen door:

het Bisdom [plaats]-[plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 november 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 4 juni 2012 met zaaknummer 2011T505, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 11 juli 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 14 februari 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoekster heeft hierop geantwoord bij brief van 26 maart 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 9 april 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

De moeder van verzoekster is in [jaartal] overleden. Verzoekster is daarop samen met haar broer door haar vader naar het [instelling] in [plaats] gebracht. Wijlen [voorletters] [naam] (hierna te noemen: [naam]) was [functie] van dit [instelling] en tevens geestelijke. Bij verjaardagen dienden de kinderen naar [naam] te komen om een verrassing te halen, te weten een reep chocolade, hetgeen een traktatie was omdat de kinderen nooit snoep kregen.

Ook verzoekster meldde zich op haar verjaardag bij de sacristie, waar [naam] na afloop van de mis verbleef. Zij diende bij [naam] op schoot te gaan zitten die haar stevig vast hield. Hij trok haar tegen zich aan en betastte vervolgens haar borsten, benen en buik tot aan haar onderbroek, terwijl [naam] zei dat ze al een heel grote meid werd. Na afloop van dit seksueel misbruik, mocht verzoekster een chocolade reep kiezen. Dit misbruik is verzoekster ieder jaar bij haar verjaardag aangedaan, in totaal drie keer. Toen ze dertien jaar werd, durfde ze voor het eerst te weigeren.

Verzoekster zag [naam] vrijwel iedere dag tijdens de mis of bij het biechten. Ook bij het afnemen van de wekelijkse biecht heeft [naam] verzoekster seksueel misbruikt in die zin dat hij haar op een haast systematische manier in detail bevroeg over vermeend gepleegde seksuele handelingen en gedachten die verzoekster mogelijk had.

Vast is komen te staan –aldus de Klachtencommissie in overweging 4.3 van haar advies– dat verzoekster lijdt aan een Dissociatieve Identiteits Stoornis en dat het seksueel misbruik dat verzoekster door [naam] is aangedaan eerdere trauma's uit haar jeugd heeft gereactiveerd. Het seksueel misbruik heeft verwarring geschapen over wat als normaal moet worden beschouwd in de omgang tussen ouders/opvoeders en kinderen. Ook heeft het haar negatieve zelfbeeld en het idee niet over haar lichaam te mogen beschikken versterkt.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 4 juni 2012 (zaaknummer 20111T505) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 11 juli 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5 indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik.

Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 14 februari 2013 heeft verzoekster bij brief van 26 maart 2013 haar vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat heeft zij het navolgende gesteld.

Het door [naam] jegens haar gepleegde seksueel misbruik heeft eerdere trauma's van verzoekster uit haar vroege jeugd geactiveerd. Zij is in haar (persoonlijkheid)ontwikkeling beschadigd geraakt, hetgeen heeft geleid tot een langdurige psychische/psychiatrische problematiek. Sinds [jaartal] is zij onder psychologische behandeling en vastgesteld is dat zij lijdt aan een dissociatieve identiteitsstoornis. In [jaartal] is zij uitgevallen voor haar werk, waar zij reeds vanaf [jaartal] werkzaam was. In verband met haar psychische toestand is zij in de periode van [periode] meerdere malen gedurende enkele malen psychiatrisch opgenomen geweest.

Vanaf december [jaartal] heeft zij een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen. Het is verzoekster niet gelukt om nadien weer terug te keren in het arbeidsproces. Zij is tot aan haar pensioen volledig arbeidsongeschikt gebleven, hetgeen tot aanzienlijke vermogensschade heeft geleid.

Verzoekster heeft voorts aanzienlijk reiskosten moeten maken voor het volgen van haar behandelingen. Zij diende daarvoor immers vanaf [eiland] te reizen naar het vaste land.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor zij voor een door de Compensatiecommissie uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 9 april 2013 gereageerd en - kort samengevat - te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 *fysiek geweld* Alvorens in te gaan op de bepaling van de hoogte van de toe te kennen financiële compensatie, hecht de Compensatiecommissie er aan het volgende op te merken. Verzoekster heeft eveneens geklaagd over het feit dat zij geregeld fysiek is mishandeld in het [instelling].

De tekst en de strekking van de Compensatieregeling (gelet op artikel 1 sub c, artikel 2 en de eerste twee hoofdstukken van de toelichting) maken duidelijk dat Compensatiecommissie heeft te beslissen over de compensatie wegens seksueel misbruik. Voor zover er in dat kader tevens sprake is van fysiek geweld kan dat bij de toekenning een rol spelen. Nu blijkt de uitspraak van de Klachtencommissie niet is komen vast te staan dat het fysieke geweld, waar verzoekster over heeft geklaagd, heeft plaatsgevonden in het kader van het seksueel misbruik dat door [naam] haar is aangedaan, kan de Compensatiecommissie het door verzoekster genoemde fysieke geweld niet in haar afweging betrekken. De Compensatiecommissie kan derhalve alleen het gegrond bevonden seksueel misbruik gepleegd door [naam] in haar afweging betrekken.

4.7 *vermogensschade* Uit de overgelegde bewijsstukken blijkt dat verzoekster in december [jaartal] is uitgevallen voor haar werk. Ook blijkt dat zij reeds sinds [jaartal] in behandeling was voor psychische problemen, die verband hielden met het seksueel misbruik dat haar -eerst in haar vroege jeugd en later door [naam]- is aangedaan. Bij haar is een post traumatische stress stoornis met een verlaat begin vastgesteld alsmede een dissociatieve persoonlijkheid stoornis, zo blijkt uit de brief d.d. 11 februari 2013 van [naam], psycholoog/psychotherapeut aan haar huisarts. Tevens komt vast te staan –zo blijkt uit de overgelegde brieven van de BVG en van Cadans- dat verzoekster vanaf december [jaartal] volledig arbeidsongeschikt is verklaard en dat deze arbeidsongeschiktheid heeft voortgeduurd tot aan haar pensioengerechtigde leeftijd. Haar baan heeft zij verloren in de periode, waarin zij leed aan ernstige psychische problemen die reden waren voor haar voortdurende uitval.

4.8 *meerdere factoren* Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoekster een zeer zwaar leven heeft gehad. Ook andere traumatische gebeurtenissen hebben in haar vroege jaren haar pad gekruist. Zo is verzoekster wegens ernstige ziekte van haar moeder reeds op jonge leeftijd woonachtig geweest bij anderen, te weten familieleden en later in een pleeggezin. Haar vader kampte in die periode met verslaving en werkloosheid. Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoekster zowel thuis als later in het pleeggezin reeds seksueel is misbruikt en dat er sprake was van fysiek geweld. Na het overlijden van haar moeder is zij op 9 jarige leeftijd in het [instelling] geplaatst. Tijdens de periode in het [instelling] heeft zij niet de geborgenheid ontvangen die zij nodig had, maar is daarentegen geconfronteerd geweest met het onderhavige seksueel misbruik door [naam].

4.9 Gelet op het voorgaande is het voor de Compensatiecommissie aannemelijk dat sprake is van meerdere factoren, die van schadelijke invloed zijn geweest op het persoonlijk en arbeidzaam leven van verzoekster, alsmede op het ontstaan van vermogensschade in de zin van het niet kunnen vasthouden van baan. De te beantwoorden vraag is echter, aldus de Compensatiecommissie, of met voldoende mate van waarschijnlijkheid aannemelijk is geworden dat het seksueel misbruik dat verzoekster door [naam] is aangedaan (mede) heeft geleid tot het ontstaan van vermogensschade. In dat kader is niet vereist dat sprake dient te zijn van een 'exclusief causaal verband' tussen de schade en het misbruik.

4.10 Het seksueel misbruik dat [naam] heeft gepleegd - waarbij [naam] als [functie] en als vertrouwenspersoon regelmatig tijdens de biecht en voorts jaarlijks bij verjaardagen misbruik heeft gemaakt van het vertrouwen en de afhankelijkheid van verzoekster als jong kind verkerend in een zeer kwetsbare situatie, waarvan [naam] op de hoogte moet zijn geweest - is naar het oordeel van de Compensatiecommissie een relevante causale factor ter verklaring van het ontstaan van de door verzoekster gestelde en door verweerder niet betwiste vermogensschade. Dit baseert de Compensatiecommissie op de brieven van de heer [naam], psycholoog/psychotherapeut die mede namens andere behandelaren en [naam], (psychiater) verklaart dat juist het seksueel misbruik dat door [naam] is gepleegd, beschadigend is geweest voor verzoekster omdat het eerdere jeugdtrauma's bij verzoekster heeft gereactiveerd. Daarmee is voor de Compensatiecommissie een causaal verband tussen het seksueel misbruik door [naam] gepleegd en de latere vermogensschade met een voldoende mate van waarschijnlijkheid komen vast te staan. Dit brengt echter niet met zich dat de door verzoekster gestelde schade volledig aan het seksueel misbruik dient te worden toegerekend. De Compensatiecommissie kan immers niet uitsluiten dat verzoekster ook in de fictieve situatie, waarin het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgehad, op enig moment problemen op het werk en gezondheidsklachten zou hebben gekregen. De Compensatiecommissie heeft onvoldoende inzicht gekregen in de vraag hoe het werkzame leven van verzoekster zich in die fictieve situatie zou hebben ontwikkeld. Zo ontbreekt een onderbouwing van de reden van de arbeidsongeschiktheid en wordt in de overgelegde medische overgelegde stukken ook verwezen naar de andere traumatische gebeurtenissen die haar in haar jeugd zijn aangedaan. De Compensatiecommissie zal de vermogensschade schattenderwijs vaststellen.

4.11 Overigens merkt de Compensatiecommissie op dat zij in zijn algemeenheid medische verklaringen die afkomstig zijn van 'eigen behandelaren', en die dateren van de periode nadat het misbruik in de publiciteit is gekomen en zijn geschreven met het oog op deze procedure, met terughoudendheid waardeert. Aangezien de thans overgelegde verklaringen zijn geschreven in naam van meerdere BIG-behandelaars van verzoekster en getuigen van een eensluitende visie en bovendien gebaseerd zijn op een behandelperiode van circa twintig jaren, is de Compensatiecommissie van oordeel dat aan de verklaringen waarde kan worden gehecht, te meer daar het daarin geschetste beeld overeenstemt met de andere overgelegde stukken.

4.12 De gestelde reiskosten passeert de Compensatiecommissie aangezien een onderbouwing daarvan in het geheel ontbreekt en bovendien niet is in voldoende mate komen vast te staan dat deze kosten (geheel) voor eigen rekening (van verzoekster) zijn gekomen.

smartengeld

4.13 Met betrekking tot het smartengeld overweegt de Compensatiecommissie als volgt. [naam] moet -in zijn hoedanigheid van [functie]- op de hoogte zijn geweest van de voorgeschiedenis en de kwetsbaarheid van verzoekster. Hij heeft willens en wetens verzoekster opzettelijk misbruikt en daarbij misbruik gemaakt van haar positie ten opzichte van verzoekster.

Verzoekster had juist vanwege haar kwetsbaarheid en thuissituatie moeten kunnen rekenen op een liefdevolle verzorging.

Deze omstandigheid betreft de Compensatiecommissie uitdrukkelijk bij de vaststelling van de hoogte van het te bepalen smartengeld. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

vaststelling hoogte financiële compensatie

4.14 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie er toe betaling van een compensatiebedrag te adviseren bestaande uit smartengeld en voor een deel uit een vergoeding voor verlies aan vermogensschade waarvan de omvang, zoals gezegd, redelijkerwijze zal moeten worden geschat. Alle feiten en omstandigheden in aanmerking genomen komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €55.000,-- geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 en adviseert verweerder aan verzoekster een bedrag van €55.000,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. K.H. F. en mr. D.J. van der K., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 02/10/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter